

اسرار قرآن

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ لَوْلَا يُكَلِّمُنَا اللَّهُ أَوْ تَأْتِينَا آيَةٌ
كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِثْلَ قَوْلِهِمْ تَشَابَهَتْ قُلُوبُهُمْ
قَدْ بَيَّنَّا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ . إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا
وَنَذِيرًا وَلَا تُسْتَلْ عَنْ أَصْحَابِ الْجَحِيمِ . وَلَنْ تَرْضَى عَنْكَ
الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارَى حَتَّى تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ قُلْ إِنَّ هُدَى اللَّهِ
هُوَ الْهُدَى وَلَئِنْ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ بَعْدَ الَّذِي جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ
مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ .

مآل جلیلی

« بيلمير، كيمسه لرده ، الله بزمه قونوشماليدى ، ياخود بزمه بر معجزه
كلمليرى ، ديميلر ؛ ايته كنديلرندره اولكيلرده بونلرك سوزلرنيك
طبقينى سويلمشلردى ؛ قيلميرى بېرېنه بكمزه دى ؛ بزر عفى ، يقينى
اولاده بر قوم ايجوره معجزه لرجمزى بيلمير مشدور . شېهيه محل بوقدر كه
مفى بزر ديه من الله بشير دتير اولدوق كوندردك ؛ سن اصحاب
مهميده قطعيا مسئول دكلسين . نه يهوديلر ، نه خريستيانلر ، ديلرېنه
اتباع اخذ كچه ، مندره هيج بزمايه منشنود اولامازلر ؛ اولنره دى كه ،
« اللهم كوندرديكى بول بوقمى ايته طوغرد بول آتجان اودر ، يميين
ايدرم كه شايد سلطان وعيدره صوكرده اولنرك هوسانه اوبه من
اولورسك آتنيو اللهم قارشى نه سنك بر دوستك ، ندره بر معينك
اولايلير . »

دين اسلام اديان سائرہ دن دين فطرت اولمقلہ ، دين عقل اولمقلہ
آيريلمشدري ؛ ناصيل كه رسول اكرم صلى الله عليه وسلم افندمزدہ ديكر
پيغمبرلردن بشير ونذير اوله رق كوند رلمش بر رسول فطري اولمقريلہ
آيريلمشدري . اونك ايجون بو شرع مينيك ميزان صحق كرك احكام
ومعاملاتي ، كرك تنبيهات وارشاداتي آره سنده عقل صحيجه او يغون
كلية جك ، ذوق سليمك مظهر قبولي اولمايه حق هيچ برشي بولونما سيندر .
ايشته عليه الصلاة والسلام افنديمزده علم و حكمت ديني ، هدايت

و برهان دینی اولان بودین مبینی تبلیغ ایچون کوند رملشردی . لکن مبعوث اولدقلری اقوام هپ جهل و عناد ایچنده قالمش ، نفسانی هوسات و احتیاضاته طالمش کیمسه لردی . اوسیدن اسلامک سرخی ، روحی قاورا یامادیلرده معجزات و خوارق طلبنده پک ایلری کیدن اجداد قدیمه لرینک مسلسلکی طوندیلر . مع مافیه پیغمبردن بو صورتله معجزات ایسته مری بر تامل ، یاخود رویت و حسن نیت اثری دکلدی ؛ بالعکس یا عنالری ، یا مناسبتسر لکلری ، یاخود ادوار جاهلیتدن قالمه بر طاقیم عقائد فاسده فی التزاملری نتیجه سیدی .

عليه الصلاة والسلام افديمز كنديلرندن معجزات ايسته ينلري
دائما فطرتك مقنضياتي وجهله حركته دعوت ايدر وبويله لرينه وظيفه
نبويه نك ماهيتي آكلا تمق ايجون ارشاداتده بولونورلردى كه اوماهيت،
بشرى طوغرو بوله سوق ايتمكدن وبوتون انسانى حيات فانيه وثانيه لرنده
خير وسلامته ارشاد ايتمكدن عبارتدر. (قل لا اقول لكم عندى خزائن
الله ولا اعلم الغيب ولا اقول لكم انى ملك ان اتبع الا ما يوحى الى قل هل
يستوى الاعمى والبصير افلا تتفكرون = اونلره دى كه، بن سزله
اللهك خزينه لرى بنم المده در، ديمديكم كجى بن بر ملكم ده ديم؛ بن
آنجا ق بكا وحى اولنان نه يسه اوكا اتباع ايدرم؛ اونلره دى كه هيچ
اعمى ايله كوزى كورن بر اولورمى، سز دوشونمز ميسيكز؟)

شاید عادتک فووقه چیقان معجزه لر بشری اقناع ایچون کافی اولسه.
یدی، اولجه کلوب کچن انسانلر خوارقی طلبده اوقادار ایلری کیتمش
وطلبلری طرف باریدن اسعاف ایدیلرک ایستدکلرینی کوزلریله کودمش
ایکن نتیجه ده ینه تکذیب وانکار یولنه صابهارلردی. اوت، بومعجزات
ایله بو معجزاندن بکله من اثبات نبوت آره سنده کی مناسبات عقلیه نیک
اتسأ صاعلام اولماسی یوزندندرکه اک اول کورولن نتایجی قلوبه
شبهه القایتمکدن عبارت اولیور. نته کیم ایچلرندن بر قسمی کوردیکی
خوارقک سحر انواعندن اولدیغنه ذاهب اولیور؛ بر قسمی ده عنادینه،
احتراضنه مغلوب اوله رق طریق تکذیبی طوتویور. (واقسموا بالله جهد
ایمانهم ائن جاءتهم آیه لیؤمنن بها قل انما الآیات عندالله وما یشعرکم اها
اذا جاءت لا يؤمنون ونقلب افئدتهم وابصارهم کالم یؤمنوا به اول مرة
ونذرهم فی طغیانهم یعمهون. ولو اننا نزلنا الیه الملائکة وکلهم المونی
وحشرنا علیهم کل شیء قبلأ ما کانوا لیؤمنوا الا ان یشاءالله ولکن
اکثرهم یجهلون = کندیلرینه بر معجزه کلدیکی تقدیرده مطلقا ایمان
ایده جکلرینه دائر الله اولانجه یمینلریله قسم ایتدیلر؛ اونلرده دی که،
معجزه لر آنحاق اللهک النده در؛ ذاتاً بیلمیورسکز که کلدیکی صورتده،
ایمان ایتیه جکلردر. اونلرک قلبلرینی، کوزلرینی جهت حقندن چویریرزده
اولجه ناصیل ایتیه مشلرسه ینه اولیه ایمان ایتزلر. بزده کندیلرینی
طفانلرنده بویان اولمایه ترک ایدرز. شاید اونلره ملکلی اسدرسه ک

و اولولر نطقه کلوب کندیلرله قونوشسه و هر شینی فوج فوج قارشیلرینه ییفسه قینه اللهک دیله دکلرندن باشقه لر ایمان ایدم جک دکلدرد؛ لکن برچوقلری بونی بیلمزلر .

اگر بواقوامک شوصورتله ارتکاب ایتدکاری جهالت حسن نیت سائقه سیله و بر حقیقته اطلاع سودا سیله اولسه یدی معجزه طلبنده اصرار ایدن وصوکنده قبول حقه یاناشق شویله طورسون، عناد واستکبارینی برقات دها آرتیران سلفلرینک مسلکینی طومازلردی . لکن خوارق طلبنده بودرج لرده مصر اولمالرینه سائق اولان جهل صرف عناد و - و نیت اثری اولدینی ایچین قرآن کریمک هدایتلری طغیانلرینی ، ضلالتلرینی آرتیرمقدن باشقه بر نتیجه ویرمدی . (و قالوا لن نؤمن لك حتى تفجر لنا من الارض ينبوعاً و تكون لك جنة من نخيل و عنب فتفجر الانهار خلالها تفتجيراً و تسقط السماء كما زعمت علينا كسفاً و تأتي باله و الملكة قبلاً و يكون لك بيت من زخرف و وترقى في السماء و لن نؤمن لريك حتى تنزل علينا كتاباً نقرأ قل سبحان ربی هل كنت الا بشراً رسولاً قل لو كان في الارض ملائكة بمشون مطمئنين لنزلنا عليهم من السماء ملكاً رسولاً = دیدیلرکه بزیسکا قطعاً ایمان ایدمیز؛ مکرکه بزه یردن بیکار چیقارم سین ؛ یاخود سنک خورما آغاچلرندن ، آصمه لردن بر باغچه اولسونده اورتسندن نهرلر آقیده سین ؛ یاخود زعمک وجهله کوکلی اوزریمزه پارچه پارچه ایندیرم سین ؛ یاخود الله ایله ملکلی فوج فوج اوکزدن کچیرم سین ؛ یاخود جواهردن بر اوك اولسون ، یاخود سماره چیقه سین . . بونکله برابر بزلره اوقویه جغمز بر کتاب ایندیرمدکجه کوکله چیقیدیفکینه قابل دکل، ایمان ایدمیز . اولمده دی که : امان یاربی بن رسالته مظهر بشردن باشقه بر شیمی یم؟ کندیلرینه هدایت کلدیکی زمان انسانلری ایماندن منع ایدن سبب، الله بر بشری می پیغمبر اوله رق کوندردی؟ دیملرندن باشقه بر شمی دکلدی . کندیلرینه سویله که : اکر یر یوزنده اختیار اقامت ایدرک دولاشان ملکله اولسه یدی بزدده اولمده کوکدن بر ملک پیغمبر کوندردک .

مشرکله اهل کتاب برچوق زمان علیه الصلاة والسلام افندیمزی نکذیب ایندیلر؛ اورسول محترمی اینجیتمکده و کوره جکلری بر معجزه قارشینده مطلقاً ایمانه کله جکلرینی سویلکده اصرار ایدوب طور دیلر . اکر عادتک فوقه چیقان معجزه لر ارباب عنادی بهمه حال منقاد ایدم جک براهین زمره سندن اولسه یدی البته جناب حق رسول محترمی اونک بی نهای اولان انواعله تأیید بویورردی . لکن اولجه کوندیرلن خوارق قارشینده بنی و ضلالتلرینه برقات دها صاریلان اقوام سالفه نک حالی علم الهیسنه مجهول اولمادی ایچون الله ذوالجلال اسلامی آنجاق اودین مینک فطرتنه اوینون کله جک و هیچ بر معاند ایچین معارضه سنه امکان بولونمایه جق بر معجزه یمه مؤید قیلدی که اوده قرآن

کریمدر . (اولم یکفهم انا نزلنا عليك الكتاب يتلى عليهم ان في ذلك لرحمة و ذکرى لقوم يؤمنون - یوقسه اولمده کندیلرینه تلاوت ایدمکده اولان کتابی ایندیریشمزدده می یتشمیور؟ شبهه یوقدرکه اوندده ایمان ایدن قوم ایچین هم رحمت ، هم موعظه واردر .)

فرقان کریمک آیات حکیمه سی تدقیق ایدنلر کورورلرکه علیه الصلاة والسلام افندیم نه زمان معجزه طلبنه معروض قالس لر طالبلره حتی نور علم و هدایت بوللرندن بولمادی توصیه بویورورلر و ارباب اصراری بعضاً جاهل ، بعضاً غافل تعبیرینه لائق کورورلردی . رسول محترم صلی الله علیه و سلم افندیم طرفندن بواجملرک آرزولری اسعاف ایله لیدیکنه دائر قرآنده بر شمی کورم یورز . نیتیم شوایت کریمده بوجهت صریحدر : (و ما منعنا ان نرسل بالآيات الا ان کذب بها الاولون و آتينا نهم الدالة مبصرة فظلموا بها و ما نرسل بالآيات الا تخويفا) ابن جریر طبری نوایت جلیله نک تفسیرنده شوسوزلری سوبایور :

« ذکرى مالى اولان حکیم ذوالجلال بویوریورکه : یا محمد قومکک ایستدیکى خوارق کوندرمکدن بزى منع ایدن آنجاق شوایدی : کندیلرندن اول کلوب کچن منکر امتلرده عینله بونلرکی طلبنده بولوندیلر . ایستدکاری کوندیریلنجه تصدیق جهته یاناشمادیلر . بونک اوزرینه عذابلری تمجیل ایدلدی . بناء علیه سنک قومکک ایستدکاری معجزاتی کوندرمیشمزدده سلفلری کبی تکذیب ایدرک جزای سزالرینی کورمه ملری ایچوندرد . »

دونی و بوکونکی اسلامیت

مدرس فاضل ، طلبیه ، بوکونکی اسلامیتک دونیکی اسلامیت اولمادیغنی تلفین بیورمش . بوسوزک سیدانه برسوز اولمادیغنی قارلره تاقین ایتک وظیفه سی ده بزه دوشویور . عصر سعادتده کی اسلامیت ایله اعصار متلاحقه ده کی اسلامیت آره سنده بشقعلق حصوله کتیره جک آنجق اوج سبب تخیل اولنه بیلیر : احکام اسلامی بی یا تحریف ، یا تزئید ، یاخود تنقیص ایتک . بو اوج سبیدن هر هانکیسیله بشقه بر شکله کیره جک اسلامیتک احکامی ده ، عمومیت اعتباریله اوج نوعدر : اعتقادات ، عبادات ، معاملات . بز ، عصر سمادنده کی ارکان ایمان و اعتقاد ایله اعصار متلاحقه ده کی ارکان ایمان و اعتقاد آره سنده ، یا تحریف ، یا تزئید و یاخود تنقیص ایدمک صورتیله حصوله کلش بر بشقعلق کورم یورز . ارکان ایمان و اعتقاد ، کیمیت و کیفیت اعتباریله دون ناصل ایدیس ، بوکونده اویلدرد . دونیکی مسلمانلر اللهک وارلغه ، بلکه ، ملائکه یمه ، کتب منزله یمه ، رسل مبعوثیه ، حشر و نشره ، قضا و قدره ، خیر و شرک خالق الله اولدینغه ایمان و اعتقاد